

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/104
KARAR NO : 2021/117
KARAR TR : 01/03/2021

ÖZET: Ta eron firma bünyesinde çalı ırken, 696 sayılı KHK gere ince davalı ırkette kadrolu personel statüsüne geçi yaptıktan sonra güvenlik soru turması sonucunun olumsuz çıktı ından bahisle i ine son verildi ini belirten davacının i e iade, tazminat ve di er haklarının kendisine ödenmesi istemleriyle açtı ı davanın DAR YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : A.D.
Vekilleri : Av. S. G.K Av. A.C.
Davalı : SPER stanbul Personel Yönetim A. .
Vekili : Av. A.I.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Müvekkilinin davalı i yerinde ta eron firma bünyesinde sürekli hizmet akdi ile 05/09/2009 tarihinde i e ba ladı ını, 24/12/2017 tarihli resmi gazetede yayınlanan 696 sayılı KHK'nın ilgili maddeleri gere ince 01/04/2018 tarihinde kadrolu personel statüsüne geçi yaptı ını, 696 sayılı KHK'nın 127. maddesinde belirtilen tüm artları ta ıdı ından bahisle kadroya alındı ını, kadroya alındıktan sonra aynı KHK'nın aynı maddesinde bulunan "artları ta ımadı ı halde bu madde hükümlerinden yararlandırdıkları tespit edilenlerin herhangi bir tazminat ödemeksizin istihdamına son verilir" ibaresi gere ince müvekkilin i akdinin 25/04/2019 tarihinde feshedildi ini, ancak müvekkilin i akdinin sonlandırılmasının nedeninin kendisine hakkında ba latılmı olan güvenlik soru turmasının olumsuz sonuçlanmı olması olarak bildirildi ini beyan ederek müvekkilinin i sözle mesinin feshinin geçersizli i ve i e iadesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. **stanbul 3. Mahkemesinin, 16/06/2020 tarihli ve E.2019/239, K.2020/119 sayılı dosyada** verdi i istinaf edilmeksizin kesinle en "Davanın yargı yolu caiz *olmadı ından usulden reddine*" dair kararın gerekçesinin ilgili kısmı u ekildedir:

"...davacının, davalı sper stanbul Personel Yönetim A. .'ye ait i yerinde ta eron i çisi ekinde sayaç okuma personeli olarak çalı makta iken 01.04.2018 tarihi itibariyle 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında sürekli i çi kadrosuna geçirildi i, sürekli i çi kadrosuna atanan davacı i çinin, stanbul Valili i l Emniyet Müdürlü ünce hakkında yapılan güvenlik soru turması sonuçlarının de erlendirilmesi sonucunda 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında sürekli i çi kadrosunda çalı tırılmasına engel durumu tespit edildi i gerekçesiyle davalı irket tarafından i akdinin feshedilmesi

i lemine kar ı i e iade davası açtı ı, kadroya alma i lemi idari bir i lem olup, uyu mazlı ın kamu kurum ve kurulu larına ait kadroların ihdası, iptali ve kullanılmasına dair esas ve usulleri düzenleyen mevzuattan do du u, idare hukuku esaslarına göre kadro kullanımına ili kin olarak tesis edilen i lemin, kamu görevlileri mevzuatından kaynaklanan bir uyu mazlık olarak de erlendirilmesi gerekti i ve davada idari yargının görevli bulundu u..."

3. Davacı vekili, aynı taleple idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

4. **stanbul 6. dare Mahkemesi, 29/12/2020 tarihli ve E.2020/1210 sayılı kararı** ile 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesi'nin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanununun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vererek, E.2020/1210 no'lu üst yazı ile Mahkememize müracaat etmi tir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı u ekildedir:

"01.10.2008 tarihinde yürürlü e giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun 3. maddesinde; kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken ki i sigortalı olarak tanımlanmı ; 79. madde ile ba layan Dördüncü Kısmında, primlere ili kin hükümlere yer verilmi ; 101. maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyu mazlıklar Mahkemelerinde görülür" hükümleri yer almaktadır.

4857 sayılı Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının, i verenler ile bir i sözleşme dayanarak çalı tırılan i çilerin çalı ma arlıları ve çalı ma ortamına ili kin hak ve sorumluluklarını düzenlemek oldu u belirtilmi ; aynı zamanda, bakılan davanın da konusunu olu turan "Geçersiz sebeple yapılan feshin sonuçları" ba lıklı 21. maddesinde, " verence geçerli sebep gösterilmedi i veya gösterilen sebebin geçerli olmadı ı mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizli ine karar verildi inde, i veren, i çiyi bir ay içinde i e ba latmak zorundadır. çiyi ba vurusu üzerine i veren bir ay içinde i e ba latmaz ise, i çiyi en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olur. Mahkeme veya özel hakem feshin geçersizli ine karar verdi inde, i çinin i e ba latılmaması halinde ödenecek tazminat miktarını da belirler. Kararın kesinle mesine kadar çalı tırılmadı ı süre için i çiyi en çok dört aya kadar do mu bulunan ücret ve di er hakları ödenir." kuralına yer verilmi tir.

Di er taraftan; 7036 sayılı Mahkemeleri Kanununun 5. Maddesinde, " mahkemeleri; a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemi adamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun kinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi i çiler ile i veren veya i veren vekilleri arasında, i ili kisi nedeniyle sözleşme meden veya kanundan do an her türlü hukuk uyu mazlıklarına, b) dari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyu mazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye Kurumunun taraf oldu u i ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyu mazlıklara, c) Di er kanunlarda i mahkemelerinin görevli oldu u belirtilen uyu mazlıklara, ili kin dava ve i lere bakar" hükümleri yer almaktadır.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; davalı irket'te sayaç okuma görevlisi ta eron irket çalı anı olarak görev yapmakta iken 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 127. maddesi mucibince sürekli i ç kadrosuna geçerek 30.03.2018 tarihinde hizmet alımı sözleşmesi ile göreve ba layan davacın güvenlik soru turması ve ar iv ara tırmasının olumsuz olması sebebiyle 25.04.2019 tarihinde i akdinin sonlandırılması üzerine i e iadesine ve bo ta geçen sürelerle ili kin 4 aylık ücret alaca ı ve di er hakların di er haklarının faizi ile birlikte; i e ba latmama halinde 8 aylık brüt ücret tutarında i e ba latmama tazminatının tahsiline karar verilmesi istemiyle stanbul 3. Mahkemesinin

2019/239 esasına kayden açılan davada, adı geçen Mahkemenin 16.06.2020 tarih ve K.2020/119 sayılı kararı ile davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli oldu u gerekçesiyle davanın usulden reddine karar verildi i ve bu kararın 22.07.2020 tarihinde kesinle mesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldı ı anla ılmı tır.

Davacının, davalı irket ile arasında bir hizmet ili kisi kuruldu u, güvenlik soru turması ve ar iv ara tırmasının olumsuz olması sebebiyle 25.04.2019 tarihinde i akdinin sonlandırılması üzerine i e iadesine ve bo ta geçen sürelerle ili kin 4 aylık ücret alaca ı ve di er hakların di er haklarının faizi ile birlikte; i e ba latmama halinde 8 aylık brüt ücret tutarında i e ba latmama tazminatının Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan oldu u dikkate alındı ında, uyu mazlı ın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır."

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

5. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4. maddesinde kamu hizmetlerinin; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve i çiler eliyle gördürülece i hükme ba lanmı olup, kamu kurum ve kurulu larında çalı an i çilerin de geni anlamda kamu görevlisi oldu u içtihatlarla kabul edilmi tir.

6. 5216 sayılı Büyük ehir Belediyesi Kanununun " irket kurulması" ba lıklı 26. maddesi öyledir:

"(De i ik: 29/3/2011-6215/21 md.) (1)Büyük ehir belediyesi kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye irketleri kurabilir. Genel sekreter ile belediye ve ba lı kurulu larında yöneticilik sıfatını haiz personel bu irketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabilirler. Büyük ehir belediyesi, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ula ım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini i letebilir; ya da bu yerlerin belediye veya ba lı kurulu larının % 50'sinden fazlasına ortak oldu u irketler ile bu irketlerin % 50'sinden fazlasına ortak oldu u irketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet hale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle i letilmesini devredebilir. (Ek cümle: 12/11/2012-6360/10 md.) Ancak, bu yerlerin belediye irketlerince üçüncü ki ilere devri 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabidir."

7. Di er taraftan; 24/12/2017 tarih, 30280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 696 sayılı KHK'nın, 127. maddesinde 375 sayılı KHK'da eklendi i belirtilen geçici maddelerden 23. maddenin 1. fıkrası ise u ekildedir:

"5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri (M T Müste arlı ı hariç) ile bunlara ba lı döner sermayeli kurulu lar, bu Kanun Hükümünde Kararnameye ekli (I) sayılı listede yer alan idarelerin merkez ve ta ra te kilatlarında; ödemeleri merkezi yönetim, sosyal güvenlik kurumu, fon, kefalet sandı ı, yatırım izleme ve koordinasyon ba kanlı ı, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlü ü bütçelerinden veya döner sermaye bütçelerinden, anılan liste kapsamındaki di er idareler için ise kendi bütçelerinden kar ılanan 4734 sayılı Kanun ve di er mevzuattaki hükümler uyarınca personel çalı tırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 4/12/2017 tarihi itibarıyla çalı tırılmakta olanlar;

a) 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde belirtilen artları ta imak,

b) Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, ya lılık veya malullük aylı ı almaya hak kazanmamı olmak,

c) Bu kapsamda çalı tırılmalarına ili kin olarak açtıkları davalardan ve/veya icra takiplerinden feragat edece ine dair yazılı beyanda bulunmak,

ç) En son çalı tı ı idare ile daha önce kamu kurum ve kurulu larında alt i veren i çisi olarak çalı tı ı i sözleşmelerinden dolayı bu madde ile tanınan haklar kar ılı nda herhangi bir hak ve alacak talebinde bulunmayaca mını ve bu haklarından feragat etti ine dair yazılı bir sulh sözleşmesi yapmayı kabul etti ini yazılı olarak beyan etmek,

Kayıyla, bu fıkranın yürürlü e girdi i tarihten itibaren on gün içinde idaresinin hizmet alım sözleşmesinin yapıldı ı birimine, sürekli i çi kadrolarında istihdam edilmek üzere yazılı olarak ba vurabilirler. Ba vuranların artları ta ıyıp ta ımadıklarının tespiti, bu tespite itirazların karara ba lanması, artları ta ıyanların idarelerince belirlenen usul ve esaslara göre yapılacak yazılı ve/veya sözlü ya da uygulamalı sınava alınması, sınav sonuçlarına itirazların karara ba lanması ve sınavda ba arılı olanların kadroya geçirilmesine ili kin süreç bu fıkranın yürürlü e girdi i tarihten itibaren doksan gün içinde idarelerince sonuçlandırılır. Sınavlarda ba arılı olanlar, varsa bu fıkranın (c) bendinde öngörülen davalardan feragat ettiklerini tevsik eden belgeyi ve/veya icra takibine konu alacaktan feragat etti ine dair icra müdürlü ünden alınacak belgeyi ibraz etmek, bu fıkranın (ç) bendinde öngörülen sulh sözleşmesini ibraz etmek ve öngörülen artları ta ımaya devam etmek kaydıyla, sınav sonuçlarının kesinle mesini müteakip, her bir sözleşme itibarıyla, yüklenicinin hakedi lerinin ödendi i bütçe, te kilat ve birim/yerle im yeri adına vize edilmi sayılan sürekli i çi kadrolarına idarelerince topluca geçirilir. Bu fıkra kapsamında feragat edilen davalara veya takiplere ili kin yargılama ve takip giderleri davacı veya takip eden üzerinde bırakılır ve taraflar lehine vekalet ücretine hükmolünmaz, hükmedilenler tahsil edilmez ve bu fıkranın yürürlü e girdi i tarihe kadar tahsil edilenler ise iade edilmez. Bu fıkra kapsamında yapılacak sulh sözleşmelerinden damga vergisi alınmaz."

8. 02/07/2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 9. maddesinde, "(1)13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmı tır. 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alan kadrolar, bu maddenin yürürlü e girdi i tarihten itibaren altı ay içinde yeniden düzenlenerek genel kadro ve usulüne ili kin ilgili Cumhurbaşkanlı ı kararnamesine eklenir. Bu süre içinde anılan cetveller ile 10/5/2018 tarihli ve 7142 sayılı Kanunun verdi i yetkiye dayanılarak yürürlü e konulan kanun hükmünde kararname ve ilgili Cumhurbaşkanlı ı kararnameleri çerçevesinde yeniden te kilatlanan kurumlara ait kadro ve pozisyonlar genel kadro ve usulüne ili kin ilgili Cumhurbaşkanlı ı kararnamesi hükümleri çerçevesinde geçerlili ini korur." denilmi tir.

9. Genel Kadro ve Usulü Hakkında 2 sayılı Cumhurbaşkanlı ı Kararnamesinin "Sürekli i çi kadroları ve sözleşmeli personel pozisyonları" ba lıklı 8. maddesinde u düzenlemeye yer verilmi tir:

"(1) Bu Cumhurbaşkanlı ı Kararnamesi kapsamına giren kurulu ların,

a) Atölye, antiye, fabrika ve çiftlik gibi i çi istihdamı zorunlu olan hizmet birimleri ile temizlik, koruma ve güvenlik, bakım ve onarım gibi destek hizmetleri için Cumhurbaşkanlı ı kadrosu ihdas edilebilir.

b) Sürekli i çi kadroları Devlet Personel Ba kanlı nca ba ka unvanlı sürekli i çi kadroları ile de i tirilebilir, birimler arası aktarmalarda da aynı usule uyulur. Bu i lemlere ili kin bilgiler Devlet Personel Ba kanlı nca bir ay içerisinde Strateji ve Bütçe Ba kanlı na bildirilir.

c) Sürekli i çi kadrolarından bo olanların açıktan atama amacıyla kullanılması, ilgili mevzuatı uyarınca yükümlü oldukları engelli ve eski hükümlü i çi atamaları ile sürekli i çiyken askerlik görevi sebebiyle kurumlarından ayrılanlardan muvazzaf askerlik hizmeti dönü ü göreve ba layacaklar hariç Devlet Personel Ba kanlı nın görü ü üzerine Strateji ve Bütçe Ba kanlı nın iznine tâbidir.

(2) Bu Cumhurbaşkanlı ı Kararnamesi kapsamına giren kurulu ların;

a) Sözleşmeli personel pozisyonları; sayı, unvan, nitelik, sözleşme ücreti ve

sürelerinin belirlenmesi suretiyle merkezde toplam sayı olarak, ta rada ise bölge veya il bazında Cumhurba kanınca ihdas edilebilir.

b) Sözle meli personel pozisyonları Devlet Personel Ba kanlıınca ba ka unvanlı sözle meli personel pozisyonları ile de i tirilebilir, birimler arası aktarmalarda da aynı usule uyulur. Bu i lemlere ili kin bilgiler Devlet Personel Ba kanlıınca bir ay içerisinde Strateji ve Bütçe Ba kanlıınca bildirilir.

c) Sözle meli personel pozisyonlarından bo olanların açıktan alım amacıyla kullanılması, Devlet Personel Ba kanlıının görüşü üzerine Strateji ve Bütçe Ba kanlıının iznine tâbidir.

(3) ihdas ve izin i lemleri tamamlanmaksızın sürekli i çti ve sözle meli personel çalı tırılmaz.

(4) Bo kadro ve pozisyonlara yapılacak atamalar, atamanın yapıldı ı tarihten itibaren bir ay içerisinde Strateji ve Bütçe Ba kanlıınca ile Devlet Personel Ba kanlıınca bildirilir."

10. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasında idari dava türleri sayılmı olup, (a) bendinde; idari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının bir idari dava türü oldu u belirtilmi tir.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

11. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlıında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/03/2021 tarihli toplantısında 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; dare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesi'ne gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anlaşıldı ından görev uyu mazlıının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görüşü lüldü ünüldü:

13. Dava, ta eron firma bünyesinde çalıırken, 696 sayılı KHK gere ince davalı ırkette kadrolu personel statüsüne geçi yaptıktan sonra güvenlik soru turması sonucunun olumsuz çıktı ından bahisle ba ka bir neden gösterilmeksizin i ine son verildi ini belirten davacının geçersiz sebeple yapılan fesih nedeniyle i e iadesi, tazminat ve di er haklarının kendisine ödenmesi istemleriyle açılmı tir.

14. Dosyanın incelenmesinden; davacının ta eron irket nezdinde çalımakta iken 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 127.maddesiyle, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen Geçici 23. madde kapsamında 01/04/2018 tarihinde düzenlenen belirli süreli i sözle mesiyle SPER Anonim ti. kadrosunda görevine ba ladı ı davacının, davalının 25/04/2019 tarihli bildirimini ile güvenlik soru turmasının olumsuz sonuçlandı ı gerekçesiyle i akdinin feshedilmesi üzerine görev uyu mazlıınca konu davaların açıldı ı anlaşılmaktadır.

15. Uyu mazlı a konu olayda, davacının, davalı ırkette 696 sayılı KHK ile ta eron i çilerin kamuda sürekli i çi kadrosunda istihdam edilmeleri kapsamında -yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anla ıldı ı üzere- idarenin tek yanlı olarak ve kamu gücüne dayanarak belirledi i artlar çerçevesinde 01/04/2018 tarihi itibari ile çalı maya ba lamı olması ve davacı ırketin statüsü birlikte de erlendirildi inde, uyu mazlı a konu olan davada davalının, ola anüstü hal kapsamındaki 696 sayılı KHK ile kamuda sürekli i çi kadrosuna geçirilmesine ili kin i lemin ve bu i lemi ortadan kaldıran fesih i leminin, idari nitelikte oldu u de erlendirildi inden davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli oldu u sonucuna ula ılmı tır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; stanbul 6. dare Mahkemesinin 29/12/2020 tarihli ve E.2020/1210 sayılı ba vurusunun reddine karar verilmesi gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde DAR YARGI YER N NGÖREVL OLDU UNA,

B. stanbul 6. dare Mahkemesi'nin 29/12/2020 tarihli ve E.2020/1210 sayılı BA VURUSUNUN REDD NE,

01/03/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN